

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, <http://www.kp.org.pl>

Świebodzin, 22 października 2012 r.

Centrum UNEP/GRID-Warszawa
ul. Sobieszyńska 8, 00-764 Warszawa
oraz
Karkonoski Park Narodowy

W związku z projektem Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Karkonosze PLB020007, uprzejmie proszę o rozważenie następujących uwag i wniosków:

1. Co do zasady, PZO sporządza się dla całego obszaru Natura 2000. Wyłączenie fragmentów obszaru Natura 2000 z zakresu PZO jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy ochrona takiego terenu jest już zaplanowana w sposób uwzględniający zakres PZO, np. w innym planie. Teren Karkonoskiego Parku Narodowego można by wyłączyć z zakresu PZO tylko wówczas, gdyby jego ochrona, także w zakresie PZO, była zaplanowana w planie ochrony parku. **Konsultowanie projektu PZO wymaga przynajmniej równoczesnego udostępnienia do konsultacji projektu planu ochrony parku narodowego.**
2. Decyzja, które gatunki są przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 musi uwzględniać ich status i potrzeby ochrony w całym obszarze Natura 2000 – a nie tylko w części „poza Karkonoskim Parkiem Narodowym”. Zwracam tu uwagę, że Karkonoski Park Narodowy realizuje na swoim terenie projekt „Kompleksowa ochrona ekosystemów leśnych” finansowany ze środków UE, a mający na celu m. in.. „poprawę warunków rozmnażania i rozwoju dla (...) muchotłówki małej, muchotłówki białoszyjej”. Traktuje więc te gatunki jako przedmioty ochrony. Konsekwentnie, powinny one być przedmiotami ochrony w pozostałej części obszaru Natura 2000.
3. Jarząbek *Bonasia bonasia* występuje we wszystkich 4 sudeckich obszarach Natura 2000 lecz z bardzo małymi liczebnościami, do kilku osobników. W konsekwencji, nigdzie nie traktuje się go jako przedmiotu ochrony. Jednak, oznacza to, że gatunek ‘w majestacie prawa’ może wyginać w Sudetach – a to oznaczałoby utratę istotne części zasięgu krajowego, czyli istotne pogorszenie stanu ochrony polskiej populacji, prowadzące do naruszenia zobowiązań wynikających z Dyrektywy Ptasiej. W związku z tym gatunek - mimo bardzo niskiej liczebności – należy uznać za przedmiot ochrony w Karkonoszach (podobnie jak w pozostałych obszarach sudeckich).

4. Czy za przedmiot ochrony nie należałoby jednak uznać także derkacza i gąsiora? Wydaje się, że są to ważne gatunki dla terenów otwartych, istotne dla różnorodności ptaków Karkonoszy. Ich liczebność jest ograniczona arealem terenów otwartych, a nie nieodpowiednim charakterem siedlisk.
5. W tabeli 1.7 brak RZGW, która zarządza w imieniu Skarbu Państwa potokami górskimi, w szczególności jest odpowiedzialna za osiągnięcie dla nich celów środowiskowych z art. 38d-38f ustawy Prawo Wodne. W szczególności, należy zauważyć, że właściwy stan potoków jako siedliska pliszki górskiej i pluszcza będzie celem środowiskowym z art. 38f Prawa Wodnego („cel środowiskowy dla obszaru chronionego”).
6. W tabeli 2.1 proszę nie ograniczać się do podania rodzaju informacji zawartej w źródłach, ale streścić te informacje. Na jakiej podstawie sklasyfikowano wartość informacji jako „małą”, „średnią” lub „dużą”.
7. W tab. 2.5 proszę streścić ustalenia planów mogące mieć znaczenie dla ochrony obszaru.
8. W tab 2.6.3 proszę podać charakterystyki występowania gatunków w Karkonoszach, a nie ogólne informacje o ich biologii i występowaniu w Polsce.
9. Jakie parametry siedliska zostały – dla poszczególnych gatunków - wykorzystane do oceny jego stanu, przedstawionej w tab. 3?
10. Siedlisko i perspektywy ochrony pliszki górskiej i pluszcza nie są w stanie FV, bo jako aktualne zagrożenie zidentyfikowano przecież „utrata miejsc gniazdowania w wyniku prac melioracyjnych i regulacyjnych na potokach”.
11. Dla całej grupy ptaków jako zagrożenie zidentyfikowano ubytek powierzchni starodrzewi i zbyt małe zasoby martwego drewna w lasach. W konsekwencji, należałoby bardziej stanowczo i konkretnie zaplanować działania w lasach (modyfikacje gospodarki leśnej), które tym zagrożeniom przeciwdziałaliby. W szczególności:
 - a) Utrzymywanie w nadleśnictwach drzewostanów w wieku powyżej 110 lat powinno polegać na: zachowawczej ochronie (odstąpieniu od użytkowania) tych drzewostanów które nie potrzebują przebudowy gatunkowej, natomiast w drzewostanach potrzebujących przebudowy – na takim planowaniu tempa tej przebudowy, by ubytek starych drzewostanów w wyniku podejmowanych cięć przebudowy był równoważony ich dorostem.
 - b) Należy rozważyć, czy progiem wiekowym do utrzymywania starych drzewostanów nie powinien być próg 100, a nie 110 lat. Prosimy o przedstawienie, jaka jest w obszarze powierzchni drzewostanów > 100-letnich i > 110-letnich wg gatunków panujących.
 - c) Rozważyć wyłączenie z użytkowania starych drzewostanów bukowych, stanowiących rzadkość w obszarze, a ważnych dla specyficznej grupy ptaków (w szczególności, dotyczy to buczyn na Lasockim Grzbiecie; także buczyn w innych położeniach).
 - d) Pozostawianie kęp starodrzewu na użytkowanych powierzchniach jest słuszne, ale należałoby zastrzec, że takie kępy powinny stanowić 7-10% drzewostanu i że powinny pozostać do naturalnej śmierci i rozpadu; powinny zostać pozostawione nawet gdyby drzewa w kępach zostały np. wyłamane przez wiatr.
 - e) Dla sóweczki i włośchatki obecne przepisy o ochronie gatunkowej wymagają wyznaczania 50-metrowych stref ochronnych wokół miejsc gniazdowania;

przenieść ten wymóg do planu. Słuszny jest wymóg przeglądu powierzchni przewidywanych do użytkowania leśnego pod kątem tych gatunków, ale wyłączeniu z użytkowania powinny podlegać nie tylko „drzewa sąsiadujące”, lecz cała 50-metrowa strefa; a na pozostałej części cięcia powinno być odkładane na okres polegowy.

- f) Dla cietrzewia, proszę wskazać konkretnie na czym polega „dostosowanie praktyk leśnych do wymagań siedliskowych gatunku”. Czy dla ochrony cietrzewia nie jest potrzebne utrzymywanie „bagiennego” charakteru niektórych świerczyn i ich luźnej struktury?
 - g) Proszę o wyraźne wskazanie, w jaki sposób zapisy dot. zachowania starodrzewi i kęp drzewostanu będą stosowane w stosunku do cięć sanitarnych? Zwracamy uwagę, że pozostawianie drzew martwych i zamierających, także w zakresie wykraczającym ponad „standard” ochrony lasu, jest ważne dla wielu gatunków będących przedmiotami ochrony.
 - h) Czy konieczne jest „Utrzymanie ekstensywnych metod gospodarowania w reglu górnym”? Pozostające poza parkiem narodowym fragmenty regła górnego sugerujemy w ogóle wyłączyć z użytkowania gospodarczego, tym bardziej że wg informacji z KPN przynajmniej niektóre płyty już takiemu wyłączeniu podlegają.
12. Ruch turystyczny i penetracja terenu w pobliżu stanowisk puchacza (i bielika) oraz w siedliskach cietrzewia powinien być ograniczony/wykluczony, a nie tylko „kanalizowany”.
13. Co ma oznaczać „ograniczenie do niezbędnego minimum regulacji i zabudowy cieków wodnych”? Kto i na jakiej podstawie ma określać, co jest „niezbędnym minimum”? do czego „niezbędne” ma być to minimum? W szczególności, nie wydaje się by w Karkonoszach była potrzebna jakakolwiek nowa regulacja i zabudowa cieków, a wręcz przeciwnie – potrzebna jest raczej renaturyzacji niektórych cieków.
14. Propozycje zmian w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczące odstąpienia od zmiany przeznaczenia terenu, powinny dotyczyć nie tylko „zinventoryzowanych” stanowisk przedmiotów ochrony, ale wszystkich stanowisk i siedlisk przedmiotów ochrony. Prosimy o wyraźne wskazanie, od czego, i na jakim dokładnie terenie proponuje się odstąpić, tak jak wskazano to dla obwodnicy Sobieszowa. Co do zasady, podzielamy jednak tezę o potrzebie takich zmian w planach.
15. Realizacja inwestycji mogących oddziaływać na obszar Natura 2000, także przewidzianych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, wymaga przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko wykazującej brak niekorzystnego wpływu na przedmioty ochrony. Nie należy wymagać propozycji kompensacji przyrodniczej, bo przy braku negatywnego wpływu kompensacja nie jest potrzebna.

z poważaniem